

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 157/20
Luxembourg, den 9. december 2020

Dom i sag C-132/19
Groupe Canal + mod Kommissionen

Domstolen annullerede en afgørelse fra Kommissionen, hvorved tilsagn foreslået af en virksomhed for at bevare konkurrencen på markederne blev gjort bindende

Muligheden for, at medkontrahenterne til en virksomhed, der har forpligtet sig til ikke at overholde visse aftaleklausuler, anlægger sag ved en national ret, kan ikke afhjælpe virkningerne af Kommissionens afgørelse, hvorved disse tilsagn gøres bindende, på disse medkontrahenters kontraktmæssige rettigheder

Paramount Pictures International Ltd og dettes moderselskab, Viacom Inc. (herefter samlet »Paramount«), indgik nogle licensaftaler af audiovisuelt indhold med de vigtigste europæiske betalings-TV-virksomheder, herunder Sky UK Ltd og Sky plc (herefter samlet »Sky«) og Groupe Canal + SA (herefter »Groupe Canal +«).

Den 13. januar 2014 indledte Europa-Kommissionen en undersøgelse af mulige restriktioner, der griber ind i udbud af betalings-TV-tjenester inden for rammerne af de pågældende licensaftaler med henblik på at vurdere disses forenelighed med artikel 101 TEUF og artikel 53 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (herefter »EØS-aftalen«). Denne undersøgelse foranledigede den 23. juli 2015 Kommissionen til at tilstille Paramount en klagepunktsmeddelelse vedrørende visse klausuler i de licensaftaler, som selskabet havde indgået med Sky. I det foreliggende tilfælde drejer det sig om to klausuler, hvoraf den første havde til formål at udelukke Sky fra eller at begrænse selskabets mulighed for at imødekomme uopfordrede anmodninger om levering af TV-distributionstjenester fra forbrugere bosiddende i EØS, men uden for Det Forenede Kongerige og Irland, mens den anden pålagde Paramount at indsætte en klausul i de aftaler, som koncernen indgik med TV-virksomheder etableret i EØS, men uden for Det Forenede Kongerige, som indeholdt et tilsvarende forbud for disse TV-virksomheder vedrørende sådanne anmodninger fra forbrugere bosiddende i Det Forenede Kongerige eller Irland. Kommissionen fandt i denne forbindelse, at de aftaler, der gennem sådanne klausuler førte til en absolut territorial eksklusivitet, kunne udgøre en »aftale med et konkurrencebegrænsende formål« som omhandlet i artikel 101, stk. 1, TEUF og EØS-aftalens artikel 53, for så vidt som de genoprettede opdelingerne af de nationale markeder og var i strid med traktatens formål om at skabe et indre marked. Ved skrivelse af 4. december 2015 underrettede Kommissionen Groupe Canal + i dennes egenskab af interesseret tredjepart om denne vurdering og om en foreløbig konklusion.

Paramount tilbød for sin del at afgive en række tilsagn med henblik på at imødekomme de betænkeligheder, som Kommissionen havde givet udtryk for. Paramount erklærede sig i denne forbindelse navnlig rede til ikke længere at overholde eller at handle med henblik på at overholde de klausuler i licensaftalerne indgået mellem Paramount og TV-virksomhederne, der førte til en absolut områdebeskyttelse for TV-virksomheder.

Efter at have indhentet bemærkninger fra de øvrige interesserede tredjeparter, herunder Groupe Canal +, accepterede Kommissionen ved afgørelse af 26. juli 2016 ¹ (herefter »den omtvistede afgørelse«) de således foreslåede tilsagn og gjorde dem bindende, således som det er fastsat i

¹— Europa-Kommissionens afgørelse af 26.7.2016 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF og EØS-aftalens artikel 53 (sag AT.40023 - grænseoverskridende adgang til betalings-TV).

artikel 9 i forordning nr. 1/2003². Paramount gav herefter Groupe Canal + meddelelse om indholdet af de tilsagn, der således var gjort bindende, og om deres konsekvenser – i det foreliggende tilfælde selskabets intention om ikke længere at sikre overholdelsen af den absolutte territoriale eksklusivitet, der var blevet tildelt Groupe Canal + på det franske marked. Da Groupe Canal + var af den opfattelse, at sådanne tilsagn, der blev vedtaget inden for rammerne af en procedure, der udelukkende involverede Kommissionen og Paramount, ikke kunne gøres gældende over for koncernen, anlagde den sag med påstand om annullation af den omtvistede afgørelse ved Retten, som frifandt Kommissionen ved dom af 12. december 2018³. I dom af 9. december 2020 fastslog Domstolen imidlertid, at Rettens vurdering af, om indgrebet i tredjemands interesser som følge af den omtvistede afgørelse var forholdsmæssigt, var behæftet med en retlig fejl. Idet Domstolen tog de af Groupe Canal + i appelskriftet nedlagte påstande til følge, ophævede den følgelig den appellerede dom, annullerede den omtvistede afgørelse og traf selv endelig afgørelse i tvisten. I denne sammenhæng præciserede Domstolen yderligere forholdet mellem Kommissionens og de nationale domstoles respektive beføjelser ved gennemførelsen af EU's konkurrenceregler.

Domstolens bemærkninger

For det første fastslog Domstolen, at Retten med rette forkastede anbringendet om magtfordrejning, der i det væsentlige tilsigtede at godtgøre, at Kommissionen med vedtagelsen af den omtvistede afgørelse havde omgået lovgivningsprocessen vedrørende spørgsmålet om geoblokeringen. I denne forbindelse tilsluttede Domstolen sig bl.a. Rettens bemærkning om, at så længe lovgivningsprocessen vedrørende spørgsmålet om geoblokeringen ikke havde ført til vedtagelsen af en lovgivningstekst, berører denne proces ikke Kommissionens beføjelser i henhold til artikel 101 TEUF og forordning nr. 1/2003. I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at den omtvistede afgørelse blev vedtaget i henhold til sådanne beføjelser forud for afslutningen af den omhandlede lovgivningsprocedure.

For det andet fastslog Domstolen, at det ligeledes var med tilstrækkelig begrundelse og uden nogen retlig fejl, at Retten forkastede de af Groupe Canal + fremførte argumenter med henblik på at påvise lovligheden af de relevante klausuler på baggrund af artikel 101, stk. 1, TEUF og dermed det manglende grundlag for de betænkeligheder, der lå til grund for den omtvistede afgørelse. For så vidt som de omhandlede licensaftaler indeholdt klausuler, der tilsigtede at fjerne den grænseoverskridende levering af tjenesteydelser vedrørende radio- og tv-udsendelse af det pågældende audiovisuelle indhold og med henblik herpå gav TV-virksomhederne en absolut territorial beskyttelse, der var sikret ved gensidige forpligtelser, kunne Retten med føje fastslå, at sådanne klausuler med forbehold af en eventuel afgørelse, der efter en grundig undersøgelse endeligt fastslår, om der foreligger en overtrædelse af artikel 101, stk. 1, TEUF eller ej, kan give Kommissionen anledning til betænkeligheder vedrørende konkurrencen. Domstolen fremhævede ud fra samme perspektiv den foreløbige karakter af vurderingen af den pågældende adfærds konkurrencebegrænsende karakter i forbindelse med en afgørelse, der vedtages i medfør af artikel 9 i forordning nr. 1/2003. Det var følgelig ligeledes med rette, at Retten fastslog, at artikel 101, stk. 3, TEUF kun finder anvendelse, hvis der forinden er konstateret en overtrædelse af artikel 101, stk. 1, TEUF, for heraf at udlede, at det ikke påhviler Retten i forbindelse med legalitetskontrollen af en sådan afgørelse at tage stilling til klagepunkter vedrørende betingelserne for anvendelse af artikel 101, stk. 3, TEUF.

For det tredje godkendte Domstolen Rettens konstatering om, at de relevante klausuler gyldigt kunne give Kommissionen anledning til betænkeligheder vedrørende konkurrencen i hele EØS, uden at den var underlagt en forpligtelse til at analysere de berørte nationale markeder et efter et. For så vidt som de relevante klausuler havde til formål at opdele de nationale markeder, bemærkede Retten med rette, at sådanne aftaler kunne bringe det indre markeds funktion i fare og

² Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16.12.2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i [artikel 101 TEUF] og [102 TEUF] (EFT 2003, L 1, s. 1).

³ Dom af 12.12.2018, Groupe Canal + mod Kommissionen ([T-873/16](#), EU:C:2018:904) (herefter »den appellerede dom«).

således modvirke et af Unionens hovedformål, uafhængigt af situationen på de nationale markeder.

For det fjerde undersøgte Domstolen endelig klagepunktet om, at Retten begik en retlig fejl, navnlig under hensyn til proportionalitetsprincippet, i sin vurdering af den omtvistede afgørelses indvirkning på tredjeparters kontraktmæssige rettigheder, såsom Groupe Canal +. Domstolen bemærkede indledningsvis, at Kommissionen i forbindelse med artikel 9 i forordning nr. 1/2003 skal kontrollere de foreslåede tilsagn, ikke kun ud fra, om de er egnede til at imødekomme dens betænkeligheder vedrørende konkurrencen, men også på grundlag af deres indvirkning på tredjemands interesser, således at de rettigheder, som tredjemand er indehavere af, ikke gøres indholdsløse. Som Retten imidlertid selv bemærkede, udgør den omstændighed, at Kommissionen gør et tilsagn fra en udbyder obligatorisk, hvilket tilsagn består i ikke at anvende visse aftaleklausuler over for udbyderens medkontrahent, såsom Groupe Canal +, der kun var en interesseret tredjepart, selv om denne medkontrahent ikke har samtykket heri, et indgreb i medkontrahentens aftalefrihed, der går ud over bestemmelserne i artikel 9 i forordning nr. 1/2003.

Domstolen var i denne forbindelse af den opfattelse, at Retten ikke kunne henvise sådanne medkontrahenter til de nationale retter med henblik på at sikre overholdelsen af deres kontraktmæssige rettigheder uden at tilsidesætte bestemmelserne i artikel 16 i forordning nr. 1/2003, som forbyder disse retsinstanter at træffe afgørelser, der er i strid med en tidligere afgørelse fra Kommissionen på området. En afgørelse fra en national ret, som forpligter en udbyder til at overtræde de tilsagn, der er gjort bindende ved en kommissionsafgørelse, er nemlig åbenbart i strid med denne sidstnævnte afgørelse. Hertil kommer, at eftersom artikel 16, stk. 1, andet punktum, i forordning nr. 1/2003 kræver, at de nationale retter skal undgå at træffe afgørelser, som vil være i strid med en afgørelse, som Kommissionen påtænker at vedtage vedrørende anvendelsen af bl.a. artikel 101 TEUF, begik Retten endvidere en retlig fejl, da den lagde til grund, at en national ret kunne erklære de relevante klausuler forenelige med artikel 101 TEUF, selv om Kommissionen i henhold til artikel 9, stk. 2, i forordning nr. 1/2003 fortsat kan genåbne proceduren og, som den oprindeligt havde påtænkt, vedtage en afgørelse, der indeholder en formel konstatering om overtrædelsen.

Domstolen konkluderede følgelig, **at den appellerede dom er behæftet med en retlig fejl for så vidt angår vurderingen af, om den omtvistede afgørelse er forholdsmæssig hvad angår indgrebet i tredjemands interesser, således at den skal ophæves.**

Da Domstolen fandt, at sagen er moden til påkendelse, undersøgte den endelig annullationsanbringendet om en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet. Som en konsekvens af begrundelsen for ophævelsen af den appellerede dom **henviste Domstolen til den væsentlige karakter af de forpligtelser, i de pågældende licensaftalers opbygning, der har til formål at sikre den territoriale eksklusivitet, der tildes TV-virksomhederne, som påvirkes af de tilsagn, der blev gjort bindende i den omtvistede afgørelse.** Domstolen konkluderede, **at Kommissionen med vedtagelsen af den omtvistede afgørelse fratog tredjeparters kontraktmæssige rettigheder, herunder Groupe Canal +'s kontraktmæssige rettigheder i forhold til Paramount, deres indhold, og den tilsidesatte således proportionalitetsprincippet, således at den omtvistede afgørelse skal annulleres.**

Bemærkning: En dom eller kendelse afsagt af Retten kan appelleres til Domstolen. Appellen er begrænset til retlige spørgsmål og har principielt ikke opsættende virkning. Såfremt den kan antages til realitetsbehandling og er begrundet, ophæver Domstolen Rettens afgørelse. I tilfælde af, at sagen er moden til afgørelse, kan Domstolen selv træffe endelig afgørelse i tvisten. I modsat fald hjemviser Domstolen sagen til Retten, der er bundet af den afgørelse, som Domstolen træffer i appelsagen.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

www.curia.europa.eu

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106